

sekstina

vasa pavković

I

Gde su taljige na kojima smo se kotrljali ravnicom?
 Rapavi zvuk okovanih točkova i turske kadrme?
 I svraka na stogu pokislog sena?
 I zec koji me ljubi vlažnom gubicom?
 (Plavetni glodar, zeleni glodar s dugim zadnjim nogama
 i dugim usima — veoma plašljiva i brza divlja životinja.

II

Gde je lecederska radnja?
 Gospodin Barodo, leceder našeg srca? Srca, ogledalca, ruž-testo?
 Devojke okičene narandžastim prašnicima?
 Mladići koji biju u talambase srebrnim tučkovima?
 Svraćije gnezdu u kome će pronaći prsten
 za milu i dragu?

III

(Tu je: olovni most, vatrena granica
 vruća linija...
 tifusari prepuni pegavcu, u baraci 3 sa 4,
 nasloženi... u... kao...
 drug iz bratskog CK
 koji pokazuje propusnicu.)

IV

Gde sam ja? Starmali slušač radija, bi-bap majstorija
 a prezirnom prema Bibliji i glatkim poverenjem u Znanje.
 Gde sam ja? Zamišljen u ambicioznoj glavi moje majke.
 S vežbom punom petica i svitom knjiga
 osvojenim na zonskim takmičenjima osnovaca.
 Ljubitelj žutih ptica i crvenih riba. Žutih civilizacija i crvenih parola.

V

Tu sam. Namršten. U postelji. Dokon. Pribran.
 Iskezen. Prosedeo. S ironičnim grčem donje vilice.
 Kao grčka korjača mudar.
 Strava — u očima — gde je? Odlazim, vraćam se. Duž uma.
 Od ribarnice do katoličkog groblja od kapetanije do
 ambulatorijuma. I dalje. I tone slično.

VI

Gde sam ja? Ja? U separiranju?
 Govora? Maštam? Kao!
 Demon! Bledni! Licem!
 Pun krvi! Nek bude! Svaki dan!
 Razoran, uzdah.
 Uzdah. Zdah i razuman.

tretman

nikola šanta

KRPENJAČA

Barem da se puca pa da umrem
 za ideju. Koju, našao bih već.
 Biće da avionom nikada neću leteti
 ako ne postanem terorista. Bombe barem
 da se mogu nabaviti, pa da nas strah osokoli.
 Neka se i dalje biser mengelama steže,
 ispljunuće misao kamuliranu u suzu.
 Ideja je lokvica koja se isušuje
 i stalno treba dolivati. Temelj je iščeprkan
 iz srca poput sačme iz tela ubijene divljači.
 Strah razbijen u komade obnovljen je univerzalnim
 lepkom. Steže se poput betona. Ponovo
 je dobio orlova krila i preleće mora.
 Bez mape. Žaokom označava put. Na fudbalskom
 igralištu u mesnoj školi režira prijateljski susret
 dželata i zakonodavca. Među njih baca krvavu
 krpenjaču. Tako je ko što je uvek i bilo.
 Sablja je pčela, misao cvet.

TRETMAN

Da počnem ko bajka što počinje. Bila jednom...
 Ili ne. Sto jest, jest. Hrane me dobro.
 Učestala dobra hrana postaje klukanjé.
 Klukaju me znači dobro. Kajmakom, umakom,
 svinjetinom, piletinom, baklavama, krempitama,
 Prst u usta druže, pa gutaj što se proglutati ne da.
 Ko jaje u kokošci opipavaju mi nutritinu.
 I jesam kokoš od koje se očekuje jaje.
 Dok ne snesem, objekt sam posmatranja iz prikratka
 i plen požudnom petlu. Snesem li, dobiću gnezdo
 i šaku kukuruga. Kada sam počeo šlajm da izbacujem,
 od zime studenice suza se koči. Terapija poče.
 Ujutru prva kašika sirupa — n e u b i j a j d o k t i s e
 n e n a r e d i i n o s m i d e b e l i m p r s t i m a z a v r n u s e .
 Uveče druga kašika sirupa — n e p o ž e l i ž e n e n a s e
 i mudo mi istroše. Između kašićica, termalna
 kupka. Ono što se dešava, dešava se noću.
 Dan je iluzija običnog sveta. U polusnu, pod hipnozom,
 levkom mi u usta ostale zapovesti uliše.
 Za lek i preventivu. Gospodin doktor sa kravatom
 od crvenog sna, ispljuvao ih je u kašićicu lično.
 Generacijski. Bradu mu proročku, kažu, zapališe
 domaći izdanici. Ne mogu da se požalim, hrane me
 dobrom hranom. Ilustrovanim iz časopisa.

RIBA

U pakao i u uvalu
 Ne može da sklizne
 Ko u zvezde ne gleda
 I mudri Tales je to dobro znao
 Iako o paklu nije razmišljao
 O vodi nešto više
 Jer i tada i sada
 Riba smo samo
 Ispod kićme s udicom probodenja
 I reč svoju
 Još dok možemo
 Izreći žudimo
 Pod vodom ako drugde ne
 Iako pokretima peraja
 Veću ribu mamimo
 O ribi kojoj smo ukušni nešto i znamo
 O ribaru na pobrežju što u ruci pecaljku drži
 Ne znamo ništa
 Samo toliko da tanka nit njegova
 Prekinuta ili ne
 Sudbu nam ne menja.

OSLUŠKIVANJE

Bez suvišnih pokreta. Poput žonglera
 koji licem prema nebu, u grlo stavlja mač.
 Jedan i još jedan. Osluškujem. U daljinu
 drhturi zategnuta koža bubnja. Sruče poruku.
 Ne smem da trepnem, čini se, propuštiću važnu
 sentencu. Na televiziji sam davno video pticu
 iz severnih krajeva, ne sećam se njenog imena,
 sa okamenjenim zenicama. Zagledana u daljinu
 ničim nije davala znake da je živa. Satima tako,
 onda odjednom prhne. Tako i ja. Menjam položaj.
 Oslonac mi je sada na levoj nozi. Mirujem.
 Stapam se sa svim što me okružuje. Poput guštera
 koji se sunča u užegloj travi na obali kanala.
 Nema ga sve dok nogu ribolovca ne nagazi na
 sveti mir. Ne pomeram se. Osluškujem.
 To se vetrar smiruje poput deteta nabijenog
 na kolac.

sobni pritvor

bela balint

1.
raskopljeni
prostor, na kutove
svoje — džinovska kocka, iz
osnove
iskidana.
zaljuljava se zidovi, tvrdava
od karaata. kao u
presi,
blede, gube mi se
ranije, prvo bitne
konture.

2.
izmaci se
iz zagrljaja, stezanja zidova
— egocentričnosti naše.
neuspeli pokušaji, katkad
b e s k o m p r o m i s n i
ponekad

p o k u n j u j u ĉ i ,
subjektivnost,
nespretnost nas neizbežno
odvraća, sprečava.

3.
mnogo čistije. mogao bih
reći
iskrenije. pronicljivo: čistoća
istine.

stvarima samo oblik dati, u sjaju
ukrasnih
detalja
olako se potami suština.
besmislene iluzije: kao da se
zaleti, pokreće
zamajac — zatim, ipak,
samo bescijlja
suprostavljanja,
jednoliki,
bizarni trzaji.

šta je
sve to u poređenju
sa svesnim suprostavljanjem
volje.

4.
liniju
povuci. opet, da bi se
rastojanja
mogla proceniti.

reći, neveštice
kopije misli — a tek pokreti
rečima.

5.
eventualno neka
samovoljna
suprostavljanja: bešumni
prodor
oštice, radaju se gejziri.
ipak
samo obmana,
prividna sloboda. vrela,
rumena erupcija ubrzo će se
u kruti
ožiljak stvrdnuti.

6.
inače,
i bez nas
sebe stalno ponavljajuća
flora i fauna — samo
još
nesvesnije.

7.
u sobnom pritvoru, po
dvadeset sedam sati. nejednom.
u sećanju mi još
uvek
echo veštačkih krikova,

naricajući, pišteći
aparati, kao
noćni hor žaba na obali reke.
ispred oka
stope mi se odsjaji
kontrolnih sijalica. katkad
izostane
po neki bljesak — zastane po koji
zamorenici
srčani mišić.

kako je to drugačije u očima
preživelih, samo ledeni
dodir
prstiju, u masu mesa se skameni
donedavno još
živo.

8.
niti pesma, niti poezija, patografija.
olako se
izobličava.
rečima značenja
proizvoljno
možemo prilagodavati, ali
(osim samozavaravanja)
utiće li to
na bit stvari.

9.
ŽOFI, premoreno širim, pružam
ruke — rasipane igračke
bi ti
sakupio, nalik
beraćima gljiva.
mehuriće
sreće ti, vidiš, filigranski baloni od
sapunice, jedan po jedan
probadam,
jeziva je pucnjava.
brišu se, vremenom, granične oznake
stope se jutra.
pogled mi
kroz smežuranu opnu

podrumskog
prozora beži, bestežinsko
lebdi, klizi
dotakavši
površinu trotoara. neprestano
tamo-amo tapkajući
koraci
jutarnjih hodača ipak ga
obore.

sa visine gležnja, žablja
perspektiva,
sve je to jedva

uočljivo
k l a t n o .
monotoniju, jedino, bledi
struk
slepačkog štapa bi dalo
razbiti.

11.
netaknutoj
tišini prilagodenom
sluhu mi, već je i misao
strani,
metalan odjek. prezategnuto
čutanje.

u nedostatku
kota,
sam u sebe se gubi razum.
obmane,
nesigurnost,
neizvesnost.

12.
na prigušene reči,
nehotično,
mi se
usmerava pažnja. neranjivo im
nepostojanje.

samo simboli,
napisano
simboli simbola. bez njih, ipak,
asocijacija lišeno,
razmišljanje mi
polusakato, predočavajući
samo zbilju,
ubrzo bi
zabludeo u
apstraktnom nam svetu.

13.
isprekidano
ruštranje žbunja,
šuštanje lišća, šumovi,
tu i tamo
po neki
lomatak glasa.

mrežu pletemo, čučim,
prsti su mi kruti,
neuspeli čvorovi. jesenja
svila mi krasí
crni
šešir.

14.
gazimo
u močvari do kolena,
davolskim ritmom
nam igraju
potkolenic. plast
od mulja pokriva
viticu kupine,
vrtloge stvaramo iza se, muti se
voda.

lagano rasprostire se mreža,
tu i tamo
plovci vire. kao da je
i vreme
zaustavljeno, nalik žbici
točkova na filmskoj
traci. prezategnuto čutanje.

15.
zatrese se
mreža, koncentrični
talasi ukazuju na plen — po koja
zakačena
misao. krivolovci
sopstvenih voda.

16.
nadražaji i kočenja. samo
opažam,
u nedostatku iskustva
osećati kako bih mogao.

17.
probijajući zamogljeni opnu
przora
(u mislima)
kidajući i rešetku
svakodnevno bežim.
u neprekidnom kožnom pokrivaču
trotoara
za porom tragam. hrast
istražuje tako
svojim korenima, pipcima propuste
drumskih radnika
u betonu.

18.
usamljene noći. do
usijanja
razdraženi neonii,
bljeskovi. centroprom,
centroprom,
akira kurosava,
le monde,
centroprom, treperi svetlost
s druge strane ulice.

19.
noći. na svom
koraku
soliteri prelamaju luk meseca.
izgladneli
čopor mačaka, pastorčadi
velegrada,
kida,
cepa nabubrelu utrobu
smećem oplodenih crnih kesa.

20.
noći, grle se čak i
napušteni
tramvaji, kao šišmiši,
vise na
zategnutim žicama.
u telefonskoj govornici
(utočište u zimi)
jedini
sagovornik mi je automat
za tačno vreme.

21.
uzaludno
tapkam, pipam — nigde
pore u neprekidnom kožnom
pokrivaču.

22.
džinovsko klatno,
predimenzionirana ljuljaška,
našim užadima, lancuvima
okačena.
nelagodno je
na dasci. ko zamahuje i ko je
gurnut (?). tišina,
obmane,
prividna sloboda. svojih otpora
je lišeno,
u nedostatku
svesnih suprostavljanja, prinudno
zatišje.

preostale stranice, pazi,
pametno
organizovati, ispuniti.

svakodnevice
na obduksijskom stolu, samo
tu i tamo po koje
filigransko uzbuđenje. život
naš — zagorčeno takmičenje,
razlika je samo
u polaznim tačkama i mestima
pristicanja.

promašen je ovaj kraj, ovo mesto,
bojište, i sam
boj.

oštari
krk zviždaljke — tu se
zaista zaustaviti. bezobzirno
se menjaju
svetlosni signali, ukoliko smo
zadocnili
sa novim počecima, zaista stati.

čulne obmane, ponekad
se već stvarnim čine
iluzije: kao-da-je-sto, na njemu u
kao-da-je-čaši vino (i svasta razno).
ipak, samo iluzije.
promašeno
pozorište. besmislena je
igra — niti simpatiju, niti
antipatiju, ponekad već
ni zainteresovanost publike ne
izazivajuća. presmela je
družina. niti je dobro, niti
nam ne odgovara ovako.

bestežinsko lebdi. nepotrebita su
i okačena i podupiranja.
skoro da je
nepokretno, eventualno jedva
primetno se klati, miče se, kao da
plutava — približava se i udaljava.

23.
fosili,
tepih od korala. u daljini
osmesi,
strukovi, grudi, vlasti kose.

nešto se ipak vrti, sve brže — ali se
zatim zaljulja,
sa svojom senkom se spaja
pokret. centroprom,
cen t r o p r o m .

24.
u stvari, gde smo tu
mi (?)